

Datum: 09.12.2019

Medij: Politika

Rubrika: Svet

Autori: Redakcija

Teme: mađarska tradicija, folklor, jezik

Napomena:

Površina: 490

Naslov: Mađarska i Rusija traže maternji jezik u Ukrajini

Strana: 3

Foto: EPA-EFE/Alexei Nikolski/Sputnik

Виктор Орбан и Владимир Путин недавно у Будимпешти

Мађарска и Русија траже матерњи језик у Украјини

Мађарска је позвала Русију да удруже снаге како би заштитиле права својих националних мањина у Украјини, почевши од тога да се деца обезбеди похађање наставе на матерњем језику. Влада у Будимпешти се против овог закона бори блокирајући важне одлуке о Украјини у ЕУ и НАТО-у још откако је закон који ограничава употребу мањинског језика закључно с нижим разредима основне школе изгласан у Украјини пре две године. Против овог закона су и Русија, Белорусија, Пољска и Румунија, чији бројни сународници живе у Украјини, али се до сада једино Мађарска упорно и гласно заузимала за поништавање овог закона.

Званична Будимпешта и Кијев имају нерешен проблем везан за положај око 150.000 Мађара у Закарпатју, на западу Украјине. Мађари су незадовољни њиховим статусом, а Украјина их оптужује да праве своју енклаву на територији њене државе и да припремају уједињење са матицом.

Мађарска већ две године блокира сарадњу Украјине и НАТО-а и, судећи по најавама шефа дипломатије Петера Сијарта, наставиће да блокира пут Украјине у ову војну организацију. На захтеве Мађарске, без обзира на то што је у сукобу с ЕУ око неких питања, у Бриселу не гледају као када то исто тражи Русија, која је за већину чланица агресор у Украјини.

Мађарски премијер не жели да се активности његове владе тумаче као мађарско-руска „завера“ против Украјине и инсистира на томе да влада само води бригу о својим грађанима који су „изложени дискриминацији, живе у опасности и веома често су изложени физичком насиљу“. Међутим, новинарима није промакло да је истог дана када је крајем октобра Владимир Путин посетио Будимпешту Мађарска блокирала изјаву представника држава чланица НАТО-а о Украјини. Следећег дана су је одблокирали, али тек пошто су у документ уврштени предлози Будимпеште за мађарску мањину која живи у Закарпатју.

Прошле недеље је председник Државне думе Вјачеслав Володин обелоданио да је Мађарска позвала Русију да поведу заједничку дипломатску борбу против ограничавања права националних мањина. Разговор о овој теми вођен је крајем септембра у Нурсултану, на маргинама састанка

председника парламената евроазијских земаља. Володин је рекао да је тада разговарао с председником мађарске скупштине Ласлом Кевером.

Мађарска свој глас у ЕУ и НАТО-у користи и за решавање овог питања, а Русија има намеру да изнесе своје противљење кршењу основних права мањинских народа у Украјини Парламентарној скупштини Савета Европе и ОЕБС-а. У новом сазиву „европске владе“ Мађарска има још један инструмент утицаја: по принципу ротације припало јој је место европског комесара за проширење и суседску политику, а први сусед јој је Украјина.

Орбан је прво предложио бившег министра правде Ласла Трочањија, али га је блокирао Европски парламент. Руски медији су подсетили да је његова блокада уследила великим делом због примедба из Кијева.

Чим се његово име појавило на листи кандидата, украјинске власти су навеле да би он био пристрасан због украјинско-мађарског спора око Закарпатја. Званично, Трочањи није „прошао“ због могућег сукоба интереса, а незванично због могућих веза са Русијом.

Други мађарски кандидат који је добио подршку у Европском парламенту, Оливер Вархељи, бави се 25 година политиком ЕУ и везан је за Брисел. Сматра се да он никако не може да буде оптужен за пристрасност уколико затражи да Украјина усклади своје законодавство о употреби језика и правима националних мањина с европским стандардима. Више од тога Мађари и не траже.

Дипломатске размирице између Мађарске и Украјине ескалирале су када је објављен снимак који показује мађарског дипломату у Украјини како дели пасоше етничким Мађарима, а двојно држављанство у Украјини није дозвољено, изузев у изнимним случајевима. Кијев је на то одговорио протеривањем мађарског конзула, на шта је Будимпешта узвратила истом мером.

Изузев тога, Мађарска протестује и због „црне листе“ на којој се налазе бројни Мађари из Закарпатја и војног утврђивања на том делу мађарско-украјинске границе. На сајту украјинске националистичке групе „Миротворца“, налази се наводно око 300 имена локалних мађарских званичника и становника Закарпатја који имају двојна држављанства. Већ је неколико људи с овог списка убијено.

Биљана Митровић

▶ **Још у септембру у Нурсултану председник мађарске скупштине предложио је свом руском колеги да уједине напоре како би заштитили права својих националних мањина**

